

**PROGRAM REALIZACJI ZAŁOŻEŃ
WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA
ZAWODOWEGO
W XXXVII LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM
IM. JAROSŁAWA DĄBROWSKIEGO W WARSZAWIE
rok szkolny 2020/2021**

Warszawa 2020

CELE

Cele związane z kształtowaniem postaw i zachowań:

1. rozwój umiejętności poznawania własnych zasobów osobistych i ich wykorzystania w kształtowaniu swojej drogi zawodowej,
2. kreowanie postaw aktywnych, przezwyciężanie bierności, radzenie sobie w sytuacjach trudnych i stresowych,
3. kształcenie nawyków ciągłego uczenia się i zdobywania nowych doświadczeń,
4. kształtowanie postaw otwartości – autoprezentacji swojej wiedzy i potencjału osobowości,
5. kształtowanie nawyków planowania przyszłości, modelowania drogi zawodowej i konsekwentnego dążenia do celu,
6. kształtowanie wartości szacunku dla człowieka i jego pracy.

Cele związane z kształtowaniem umiejętności:

1. planowania przyszłości zawodowej,
2. organizowania działań swoich i zespołu,
3. prezentowania własnych poglądów, przekonań z poszanowaniem poglądów i przekonań innych,
4. przygotowania dokumentów związanych z pracą zawodową,
5. poszukiwania pracy, prezentowania się na rynku pracy,
6. uczenia się,
7. nawiązywania kontaktów,
8. przeprowadzania negocjacji,
9. planowania i organizowania własnej działalności gospodarczej.

Cele związane z wiedzą:

1. poznanie „świata zawodów”,
2. poznanie potencjalnych ścieżek edukacyjnych w wybranych zawodach,
3. poznanie zasad obowiązujących w kompletowaniu dokumentów związanych z pracą,
4. poznanie podstaw prawa pracy,
5. poznanie zasad tworzenia biznesplanu i prowadzenia własnej działalności gospodarczej,
6. poznanie zasad rządzących rynkiem pracy,
7. poznanie sytuacji gospodarczej i społecznej na lokalnym rynku.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH PODJĘTYCH W RAMACH REALIZACJI ZAŁOŻEŃ WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

Lp.	Zadania i formy realizacji	odpowiedzialni	terminy
1.	Badanie potrzeb i oczekiwań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego wśród uczniów, rodziców i nauczycieli	doradca zawodowy, Zespół ds. Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego	wrzesień
2.	Opracowanie programu realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2020/2021	Zespół ds. Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego	wrzesień
3.	Zapoznanie nauczycieli z planem realizacji WSDZ i programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2020/2021	doradca zawodowy dyrektor szkoły	wrzesień
4.	Realizacja zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowania kształcenia i kariery zawodowej, zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu – zajęcia grupowe (zgodnie z planem wychowawczym klasy)	doradca zawodowy	cały rok
5.	Realizacja zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowania kształcenia i kariery zawodowej, zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, doradztwa zawodowego – poradnictwo indywidualne	doradca zawodowy	rok szkolny
6.	Realizacja na lekcjach wychowawczych (zgodnie z planem wychowawczym klasy) tematyki związanej z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowania kształcenia i kariery zawodowej, związanej z wyborem kierunku kształcenia i zawodu	wychowawcy, pedagog	rok szkolny
7.	Badanie indywidualnych możliwości psychofizycznych uczniów (typy inteligencji, uzdolnienia i umiejętności, dominująca półkula mózgowa, synchronizacja półkul mózgowych, indywidualny model uczenia się)	doradca zawodowy, pedagog, wychowawcy	rok szkolny

8.	Indywidualna praca z rodzicami uczniów z ograniczeniami w wyborze kierunku kształcenia i zawodu	doradca zawodowy, pedagog, wychowawcy	rok szkolny
9.	Organizowanie dla uczniów spotkań z absolwentami szkoły	nauczyciele, doradca zawodowy, pedagog, bibliotekarz	rok szkolny
10.	Organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji zewnętrznych (np. stowarzyszeń, firm)	nauczyciele, doradca zawodowy, pedagog, bibliotekarz	rok szkolny
11.	Organizowanie wizyt, wycieczek przedmiotowych do instytucji zewnętrznych	nauczyciele, doradca zawodowy, pedagog	rok szkolny
12.	Zorganizowanie spotkania dla uczniów klas trzecich z przedstawicielami Powiatowego Urzędu Pracy	doradca zawodowy	marzec/kwiecień
13.	Wyjazd na Targi Edukacyjne i Targi Pracy	doradca zawodowy, wychowawcy	luty/marzec
14.	Śledzenie losów absolwentów	wychowawcy	wrzesień następnego roku
15.	Konsultacje indywidualnych przypadków, wymiana informacji o uczniach na temat ich predyspozycji edukacyjno-zawodowych	doradca zawodowy, pedagog, nauczyciele	rok szkolny
16.	Śledzenie zmian dotyczących poradnictwa edukacyjno-zawodowego	doradca zawodowy, pedagog, nauczyciele, dyrekcja	rok szkolny
17.	Ewaluacja działań, przedstawienie sprawozdania z realizacji działań	Zespół ds. Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego	czerwiec

Uczniowie uczęszczający do szkoły podstawowej na poprzednim etapie edukacji

Miejsce realizacji poszczególnych zajęć:

- zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego,
- godziny wychowawcze,
- zastępstwa,
- zajęcia pozalekcyjne,
- grupowe spotkania z zaproszonymi gośćmi,
- wycieczki,
- praca indywidualna – doradca zawodowy.

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”);
- 1.2 określa obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego;
- 1.3 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.4 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.5 analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 analizuje informacje o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach ich uzyskiwania w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;
- 2.2 analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;
- 2.3 porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą oraz analizuje podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika;
- 2.4 konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy;
- 2.5 określa znaczenie i wskazuje możliwości realizacji różnych form aktywizacji zawodowej;
- 2.6 sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców;
- 2.7 przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej;
- 2.8 charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej;
- 2.9 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia formalnego, pozaformalnego i nieformalnego;
- 3.2 określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym;
- 3.3 analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji;
- 3.4 wskazuje możliwości kontynuowania nauki.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;

4.2 sporządza indywidualny plan działania – planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji;

4.3 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami zawodowymi.

Tematy zajęć grupowych prowadzonych przez szkolnego doradcę zawodowego – czteroletni cykl kształcenia (dla uczniów, którzy ukończyli szkołę podstawową)

Lp.	Temat	Klasa
1.	Moja droga do zawodu.	I
2.	Poznawanie siebie. Samoocena.	I
3.	Moje zainteresowania zawodowe.	I
4.	Rynek pracy a szanse zatrudnienia. Zawody przyszłości.	II
5.	Aktywny na rynku pracy. Szukam pracy.	II
6.	Rynek edukacyjny w Polsce i za granicą.	III
7.	Jak wybrać uczelnię wyższą?	III
8.	Uczę się przez całe życie.	III
9.	Wiedza warunkiem sukcesu. Wybieramy szkołę/wybieramy uczelnię.	IV
10.	Pozytywna autoprezentacja.	IV

FORMY I METODY PRACY ORAZ ZASOBY

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana uczniom, rodzicom uczniów, nauczycielom w formie porad, konsultacji, warsztatów i szkoleń.

Formy działań realizowanych w ramach WSDZ, których adresatami są uczniowie, rodzice, nauczyciele (rada pedagogiczna), środowisko lokalne (instytucje rynku pracy, zakłady pracy i in.).

- **Informacja edukacyjno-zawodowa** (gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej; o zawodach, o rynku pracy, o możliwościach kształcenia i zatrudnienia, o planach rekrutacyjnych uczelni wyższych, szkół policealnych w postaci: prasy, informatorów, informacji internetowych, nauczania samodzielnego pozyskiwania informacji; korzystanie z portali dotyczących rynku pracy, programów multimedialnych do samobadania, informatorów, ulotek, broszur, itp.);
- **Poradnictwo indywidualne** (porady, konsultacje i informacje zawodowe, diagnoza zdolności i predyspozycji);
- **Poradnictwo grupowe** – zespołowe, warsztatowe sesje doradcze (zajęcia warsztatowe służące wyposażeniu w zasób wiedzy i umiejętności dotyczących np. poszukiwania pracy, samozatrudnienia, umiejętności interpersonalnych, planowania kariery zawodowej i innych).
- **Rynek pracy** – wycieczki, obserwacje, spotkania z absolwentami szkoły (promowanie dobrych wzorców), spotkania z przedstawicielami lokalnej społeczności (przedstawiciele zawodów,

przedstawiciele firm, instytucji, uczelni wyższych, pracodawców i stowarzyszeń pracodawców), uczestnictwo w targach edukacyjnych.

- **Badania (diagnoza) zapotrzebowania na działania doradcze** prowadzone w szkole.

Doradca zawodowy prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej w celu wspomagania uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych, wykorzystując aktywizujące metody pracy:

- podające: pogadanka, opowiadanie, wykład, opis, anegdota, odczyt, objaśnienie,
- problemowe: wykład problemowy,
- programowane: z użyciem komputera,
- eksponujące: pokaz, film, ekspozycja,
- praktyczne: ćwiczenia.

Doradca zawodowy, prowadząc poradnictwo indywidualne, stosuje przede wszystkim rozmowę doradczą.

Działania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego odbywają się z wykorzystaniem zasobów Szkolnego Ośrodka Kariery. Wykorzystywane są również zasoby biblioteki szkolnej oraz zasoby szkoły (sale lekcyjne, sprzęt multimedialny).

Wyposażenie SzOK:

- komputery z dostępem do Internetu,
- czasopisma,
- informatory, materiały informacyjne, foldery o uczelniach wyższych,
- poradniki, książki z zakresu poradnictwa i planowania kariery zawodowej,
- broszury, ulotki o zawodach, informator o zawodach,
- filmy o zawodach,
- filmy instruktażowe z zakresu kształtowania umiejętności ważnych w życiu zawodowym,
- multimedialne programy komputerowe: e-SzOK,
- scenariusze zajęć,
- kwestionariusze zainteresowań itp.

INSTYTUCJE WSPÓLPRACUJĄCE, wspierające doradcę zawodowego, nauczycieli, wychowawców, rodziców, uczniów:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- Urząd Pracy,
- placówki doskonalenia nauczycieli,
- inne szkoły i placówki,
- organizacje pozarządowe oraz inne instytucje i podmioty działające na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

EFEKTY

1. Swobodne korzystanie przez uczniów z oferty proponowanej na rynku pracy.
2. Świadome, adekwatne do aktualnych realiów planowanie przez uczniów ścieżki zawodowej.
3. Aktywne uczestnictwo rodziców w planowaniu przez ich dzieci kariery zawodowej.
4. Dopasowanie oczekiwań zawodowych uczniów i ich rodziców do potrzeb rynku pracy.
5. Aktywna współpraca między szkołami, instytucjami, zakładami pracy w realizacji zadań z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego.
6. Umiejętność perspektywicznego przewidywania rozwoju wybranej przez ucznia ścieżki zawodowej.